

SSSH MINISTRU RADA: SLOBODNA NEDJELJA DRUŠTVENI JE INTERES, TE OSOBNA POTREBA I PRAVO SVAKOG POJEDINCA

Do kada će hrvatska Vlada odlagati donošenje odluka u interesu radnika? Naime, dosad je brzinu odlučivanja pokazivala samo na štetu nevažnih radnika, a u korist prevažnih poduzetnika.

O privremenoj zabrani rada nedjeljom u trgovini Vlada se trenutno pokriva i poslodavačkim jurišnicima pravda epidemiološkim razlozima, kako je to u jučerašnjoj izjavi RTL-u ponovo istakao ministar rada. No, on uzima i dodatni predah (valjda dok prođu izbori) te kaže kako je „potrebno naći dobar omjer između svjetonazorskog i ekonomskog pristupa“. Prevedeno, on hrvatskoj javnosti poručuje kako Vlada traži balans između zadovoljavanja očekivanja Crkve i poduzetničke klase. I tješi, po njemu, suprotstavljene interese - siguran sam da ćemo uspjeti u tome!

Ministre, imati slobodnu nedjelju prevashodno je društveno pitanje, pitanje društvenih vrijednosti, civilizacijski i kulturni doseg. Njemu se, uz teološki i ekonomski, može i mora pristupiti sociološki, filozofski, psihološki, antropološki i dr. Stoga, posve ste u krivu, to nije svjetonazorsko pitanje, što dokazuje i činjenica da građansku inicijativu „Hrvatski savez za nedjelju“ čine vjerske udruge gotovo svih konfesija u Hrvatskoj, sve sindikalne središnjice i relevantni sindikati te niz organizacija civilnog društva koje na ovom društvenom pitanju surađuju unatoč ideološkim razlikama.

Pitanje slobodne nedjelje nije (samo) pitanje zaštite prava radnika u trgovinama već, ono što Ustavni sud već dvaput (2004. i 2009.) ne prepoznaje: to je pitanje interesa društva koji mora imati prednost nad interesom profita. Čovjek ima pravo družiti se istoga dana u tjednu s obitelji, prijateljima i dr.!

O neutemeljenim tvrdnjama dežurnih katastrofičara koje ovih dana imamo prilike čuti, počevši od raznih huića i drugih pojedinačnih prvoboraca protiv poreza ali prvodobitnika potpore iz sredstava poreznih obveznika, uključujući sve radnike pa i one u trgovini, pa do dobro organiziranoga lobističkog HUP-a u kojemu, međutim, nema harmonije po pitanju (ne)rada nedjeljom, naglašavamo sljedeće:

- zbog slobodne nedjelje ne samo da neće biti viška 15.000 radnika u trgovini već ih najmanje toliko nedostaje, kada bi radnici radili u skladu s propisima i kolektivnim ugovorima (stanje je bolje tamo gdje djeluje sindikat, svi drugi prepušteni su potkapacitiranoj Inspekciji rada);
- kada bi poslodavci povećano plaćali rad nedjeljom, taj im se rad ne bi isplatio (što je prepoznato u svim uređenim zemljama Europske unije u kojima se nedjeljom ne radi), što kod nas, međutim, ne nadzire nitko osim sindikata;
- kriza izazvana koronavirusom dokazala je kako su za život ljudi, potrošača, važne samo trgovine prehrambenim proizvodima, a i to ne svakoga dana;
- sindikalni prijedlog nije apsolutna zabrana rada nedjeljom već regulacija u okviru radnog vremena u trgovini, u kojoj bi poslodavac mogao odabrati određeni broj radnih nedjelja, ovisno o njegovu interesu i potrebama okruženja, sezone i dr.

Sukladno rečenom, Savez samostalnih sindikata Hrvatske (SSSH) i njegov Sindikat trgovine Hrvatske (STH) od Vlade očekuju hitno upućivanje u saborsku proceduru Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovini, na kojem se prije par mjeseci intenzivno radilo, i njegovo usvajanje prije parlamentarnih izbora, kako bi hrvatska javnost znala kakav je stav vladajućih.

Mladen Novosel
predsjednik SSSH